

VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJĒTIES!

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTI/KĀ/ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. aprīļa Nr. 56 (5905) Sestdien, 1989. gada 13. maija Maksā 3 kap.

PREIĻU RAJONA IEDZĪVOTĀJI! RĪT, 14. MAIJĀ, AKTĪVI PIEDALĪSIMIES PSRS TAUTAS DEPUTĀTA ATKĀRTOTĀJĀS VĒLĒŠANĀS 709. DAUGAVPILS TERITORIJĀLĀJĀ APGABALĀ!

Rīt — atkārtotas vēlēšanas

Kā zināms, saskaņā ar Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumu 1989. gada 14. maijā sešos republikas vēlēšanu apgabalos, arī 709. Daugavpils teritoriālajā vēlēšanu apgabalā, kurā ietilpst mūsu rajons, notiks atkārtotas vēlēšanas.

Daugavpils pilsētas, Daugavpils, Jēkabpils, Stučkas un Preiļu rajonu darba, karaspēka daļu kolektīvi bija izvirzījuši 7 tautas deputāta kandidātus. Atkārtotām vēlēšanām reģistrēti 4 kandidāti (3 savas kandidatūras atsauca). Tādējādi 709. Daugavpils teritoriālajā vēlēšanu apgabalā balotiesies V. Barakovs, A. Cepānis, D. Ģēģers un A. Grigorjevs.

Balsošana notiks tajos pašos vēlēšanu iecirkņos un pēc tiem pašiem vēlēšanu sarakstiem, kādi bija sastādīti kopīgajām vēlēšanām 26. martā, izdarīti tikai daži precizējumi. Centrālā vēlēšanu komisija pieņēmusi lēmumu, saskaņā ar kuru netiks lietotas apliecības par tiesībām balsot un vēlēšanu papildus saraksti.

Vēlēšanu norisi organizēs iecirkņu vēlēšanu komisijas iepriekšējā sastāvā (ar nelielām izmaiņām). Balsošana notiks vēlēšanu dienā no plkst. 7.00 līdz 20.00 pēc vietējā laika.

Par ievēlētu tiks uzskatīts tas PSRS tautas deputāta kandidāts, kurš būs ieguvis vairāk nekā pusi balsošanā piedalījušos vēlēšanu balsu. Vēlēšanas tiek atzītas par ne-notikušām, ja tajās piedalījušies mazāk nekā puse sarakstos iekļauto vēlēšanu.

Ja vēlēšanu apgabalā neviens PSRS tautas deputāta kandidāts netiks ievēlēts, tad apgabala vēlēšanu komisija pieņems lēmumu vēlēšanu apgabalā sarīkot atkārtotu balsošanu par tiem diviem deputāta kandidātiem, kuri būs ieguvisi visvairāk vēlēšanu balsu. Atkārtota balsošana apgabalā jāsarīko ne vēlāk kā divu nedēļu laikā.

Daži vārdi par vēlēšanu biļetena aizpildīšanu. Vēlēšanu biļetens tiek atzīts par derīgu, ja tajā atstāts viena kandidāta uzvārds (vēlētājs ir nobalsojis par šo kandidātu), ja izsvīroti visu kandidātu uzvārdi (vēlētājs nobalsojis pret visiem kandidātiem). Vēlēšanu biļetens derīgs arī tad, ja viss biļetens vai visu kandidātu uzvārdi pārsvīroti krustām (tas nozīmē — vēlētājs balsojis pret), kā arī tad, ja izsvīroti visu kandidātu uzvārdi, bet nav izsvīroti vārdi un tēva vārdi (arī šajā gadījumā vēlētājs ir balsojis pret).

Par nederīgiem tiek atzīti tie vēlēšanu biļeteni, kuros atstāts nevis viena, bet vairāku kandidātu uzvārdi, kā arī cita parauga biļeteni, cita vēlēšanu apgabala biļeteni, saplēsti biļeteni.

Ja biļetenos papildus ierakstīti citu pilsoņu uzvārdi, par tiem nodoto balsu skaits netiek uzskaitīts.

Vēlētājam, kuram pašam nav iespēju aizpildīt vēlēšanu biļetenu, ir tiesības iealcināt kābinē citu personu pēc saviem ieskatiem, izņemot vēlēšanu komisijas locekli.

Vēlēšanu dienā nekāda agitācija nenotiek.

Vēlēšanu biļetenus izsniedz attiecīgā vēlēšanu komisija, pamatojoties uz vēlēšanu sarakstu. Lai saņemtu biļetenu, jāuzrāda pase vai kāds cits personību apliecinošs dokuments.

Lūgums visiem Preiļu rajona vēlētajiem aktīvi piedalīties PSRS tautas deputāta atkārtotajās vēlēšanās 709. Daugavpils teritoriālajā vēlēšanu apgabalā un nodot savas balsis par viscieņīgāko deputāta kandidātu.

V. GERTMĀNIS,
rajona Izpildkomitejas sekretārs

Rajona iedzīvotāji!

Beidzas atkārtota pirmsvēlēšanu kampaņa 709. Daugavpils teritoriālajā vēlēšanu apgabalā. Katrs no jums ir vairāk vai mazāk jau izlēmis, par kuru PSRS tautas deputāta kandidātu rīt balsot, kura kandidāta vēlēšanu platforma ir pieņemamāka.

Tā kā mūsu vēlēšanu apgabalā vairākiem kandidātiem pirmsvēlēšanu platformās ir identiskas, vēlētāji, acīmredzot, ir nonākuši zināmā apmulsumā.

Uzskatām, ka šī sakarībā svarīgi ir paturēt vērā vēlēšanu galveno jēgu, ir ļoti būtiski, kurš tieši no mums pieņemamiem kandidātiem tiks ievēlēts. Galvenais, lai par PSRS tautas deputātu tiktu ievēlēts tāds cilvēks, kurš godam pārstāvēs mūsu intereses PSRS parlamentā.

Tikai vienotībā, kuru visi atbalstām vārdos, bet kuras tik daudz kārt ir pietrūcis darbos, mēs varam ietekmēt un paātrināt pārbūves procesu. Spēku sašķelšana un sadrumstalotība var novest pie tā, ka neviens no mums vēlamajiem kandidātiem netiks ievēlēts par deputātu.

Jāatzīmē, ka PSRS tautas deputāta kandidāti J. Streičs un I. Geidāns, izprotot radušos situāciju, vienotības vārdā parādījuši pilsonisku izpratni, pat virsību, un ir atsaukuši savas kandidatūras par labu A. Cepānim.

Novērtējuši radušos situāciju, aicinām visus rajona vēlētājus rīt aktīvi piedalīties balsošanā un nodot savas balsis par PSRS tautas deputāta kandidātu A. CEPĀNI, kurš ar savu līdzšinējo darbību ir spilgti parādījis, ka ir ne tikai pārkārtošanās piekritējs, bet arī aktīvs pārbūves līdzveidotājs.

Rītdien, ejot pie vēlēšanu urnām, atmetīsim malā visu sīko, mazsvarīgo un personisko, paturosim prātā tikai pašu svarīgāko — no katra izveles daudzējādā ziņā ir atkarīga pašu un bērnu, mūsu lauku sētu un pilsētu, visas republikas, mūsu Latvijas, rītdiena.

Atcerēsimies to un būsīm vienoti!

P. Barkovskis — Ļeņina kolhoza priekšsēdētājs, P. Vosorovs — kolhoza «Sarkanā ausma» priekšsēdētājs, I. Fedotovs — kolhoza «Vārkava» priekšsēdētājs, J. Laizāns — kolhoza «Dubna» priekšsēdētājs, J. Podskočis — K. Marksa kolhoza priekšsēdētājs, G. Krasovskis — Suvorova kolhoza priekšsēdētājs, R. Kavinskis — Raiņa kolhoza priekšsēdētājs, R. Borovskis — kolhoza «Nākotne» priekšsēdētājs, V. Valters — kolhoza «Zelta vārpa» priekšsēdētājs, V. Krauklis — kolhoza «Dzintars» priekšsēdētājs, B. Laizāns — Kirova kolhoza priekšsēdētājs, P. Driksna — kolhoza «Sīļukalns» priekšsēdētājs, L. Spūlis un V. Čodars — padomju saimniecību «Rudzāti» un «Rušona» direktori, S. Malnačs — kolhoza «Ezerciems» priekšsēdētājs, I. Jeršovs — ARA «Preiļi» priekšsēdētāja vietnieks, J. Stikāne — republikas kolhozu padomes prezidija locekle, A. Ostrovskis — ARA «Preiļi» priekšsēdētāja vietnieks, J. Greidāns — kolhoza «Jersika» priekšsēdētājs.

Brāļu
kapos
zied
egles...

9. maijs šogad atnāca ar tradicionālajiem ķiršu un ievu ziediem, ar dzīvespriecīgu zaļumu, jā, un arī ar egļu ziedēšanu Preiļu Brāļu kapos, tādū neizsīkstošu, skarbu maigumu egļu šajās plaukstās, dzelzīgās un mūžīgās kā tautas piemiņa...

9. maija rītā notika Lielā Tēviņas kara veterānu un karavīru internacionālistu tikšanās ar rajona vadību.

Veterānus uzrunāja partijas rajona komitejas pirmais sekretārs V. Tračums, rajona izpildkomitejas priekšsēdētājs J. Vucēns, rajona kara komisārs V. Suprūns.

Atbildes vārdus un paldies par parādīto uzmanību teica rajona kara un darba veterānu padomes priekšsēdētājs A. Šišovs.

K. BUTOVA,

pilsētas veterānu padomes priekšsēdētāja

ATĒLOS: pirmo reizi no Citas pie tēva Ivana Kļušeckina, kurš krita kaujās par Preiļiem, kapa Uzvaras svētkos atbrauca dēls Anatolijs Kļušeckins (no labās) ar radniekiem; kara veterāni pēc ziedu nolikšanas Brāļu kapos. J. SILICKA foto

Hronika

VAKAR notika sanāksme, kurā piedalījās partijas rajona komitejas un rajona izpildkomitejas atbildīgi darbinieki, pilsētu un clemu padomju izpildkomiteju priekšsēdētāji, iecirkņu vēlēšanu komisiju priekšsēdētāji un dažādu rajona dienestu vadītāji. Tika apspriesti jautājumi, kas saistīti ar atkārtotu vēlēšanu norisi 709. Daugavpils teritoriālajā vēlēšanu apgabalā.

7. MAIJĀ Aglonas cīema autotrasē «Ilzezers» notika aizraujošas sacīkstes autokrosā.

Mūsu rajona komandām no padomju saimniecībām «Aglona» un «Rušona» — 9. un 10. vieta.

11. MAIJĀ rajonā viesojās Lietuvas PSR Utenas rajona pedagoģu delegācija.

Viesi tikās ar kolēģiem, rajona vadību, apmeklēja skolas.

AIZVADĪTĀJĀS svētku dienās arī Līvānu 1. un 2. vidusskolu kolektīvi uzņēma viesus.

Uz tautu draudzības festivālu no vairākām savienotajām republikām pie saviem Latvijas vienauzdiem ieradās skolēni.

Pārskats

par piena izslaukumiem rajona saimniecībās (pēc agrorūpniecības apvienības «Preiļi» dispečerdienu datiem)

Saimniecība	Izslaukta no govs maija 1. dekādē	ar to pašu laiku 1988. g. (kg)	
		— salīdz. ar 1988. g. (kg)	— salīdz. ar iepriekšējo dekādi (kg)
«Sarkanais Oktobris»	16,3	+1,1	+0,8
«Sarkanā ausma»	15,7	+2,4	+1,6
Dzeržinska	14,6	+2,4	+2,2
Ļeņina	13,7	+1,4	+1,8
Kirova	13,2	+2,3	+1,1
Rušonas p. s.	12,9	+2,3	+2,2
«Nākotne»	12,5	+2,8	+2,0
«Jersika»	12,5	+1,2	+1,0
M. Gorkija	12,3	+0,5	+1,0
«Rožupe»	12,0	+1,2	+1,2
«Dzintars»	11,4	+2,6	+2,0
«Zelta vārpa»	11,3	+0,2	+0,8
Raiņa	11,1	+0,5	+1,6
K. Marksa	10,9	+1,2	+2,0
«Dubna»	10,0	+2,4	+0,8
Suvorova	10,0	-0,1	+1,9
«Sīļukalns»	9,9	+0,7	+1,1
«Vārkava»	9,8	+1,6	+1,5
Aglonas p. s.	9,6	+0,6	+0,3
«Ezerciems»	9,4	—	+0,4
Rudzātu p. s.	8,9	-0,3	+1,2
RAJONĀ	12,1	+1,1	+1,3

Pieci jautājumi kandidātam

Skopās rindās plakātos, fotogrāfijas stāsta par cilvēku, par PSRS tautas deputāta kandidātu, bet ne jau visu. Dzīvas, emocionālas tikšanās ar vēlētajiem, laikiem, būtiski var papildināt portretu, ienesot papildus skaidrību viņa programmā. Šodien uz pieciem vēlētajiem jautājumiem, kas vislabāk palikuši atmiņā, atbild PSRS deputāta kandidāts V. BAR-SUKOVŠ.

— Jūs esat izgājis karu Afganistānā. Ir kauju ordenis. Sakiet, lūdzu, kāda ir jūsu attieksme pret šo karu?

— Tagad nevienam nav noslēpums, un tas ir visu atziņš, ka padomju karaspēka ieviešana Afganistānā republikā bija politiski kļūda, kas radīja cilvēku upurus, lielus materiālos zaudējumus, mūsu starptautiskās autoritātes zaudēšanu. Es uzskatu, ka agrī vai vēl vēstures tiesas priekšā stāties tie cilvēki (starp citu, vēl līdz šim nezināmi), kuri vienpersoniski izrikojās ar cilvēku likteņiem, nevērtīgi izturējās pret padomju cilvēku domām. Bet nekādā gadījumā vēsture nedrīkst aizmirst padomju jauniešu asinis, varonārdarbības, Lūk, tāda divēlāda nozīme...

— Kā jūs vērtējat notikumus Tbilisi?

— Visā, kas tur notika, vainīga ir republikas vadība. Tā neestrādāja ar cilvēkiem līdz mītiņam, neizgāja, nerunāja ar cilvēkiem mītiņa laikā un arī pēc tam. Būsim reālisti, — vai tiešām bez valdības piekrišanas un rīkojuma karaspēks varēja ieliet pilsētas ielās...

— Kad tiks atcelti cukura taloni?

— Es uzskatu, ka pagaidām mēs vēl neesam iemācījušies risināt daudzas problēmas iepriekš. Mēs vēl arvien esam skrējēju ar pieri sienā, nevis gudru, apejošu manevru piekritēji. Pret alkoholismu vērstu likumu pieņemām, bet negribam ievērot tā nepilnības. Šis likums radīja lielus zaudējumus budžetā. Izvērsās narkomānija, kančdas tēcināšana, toksikomānija, nācās ieviest cukura talonus. Nav jācinās pret degvīnu, bet jācinās pret dzeršanu: ražošanā, sabiedriskās vietās, sadzīvē. Reāli visu apsverot, uzskatu, ka nepieciešams ne tikai nodrošināt tirgu ar alkoholiskajiem dzērieniem, bet arī pazemināt cenas. No tā ieguvums būs gan valsts budžetam, gan tikumam. Un arī cukura taloni izzudīs.

— Kā jūs vērtējat kooperatīvu kustību?

— Atkal saskaramies ar mūsu likumdošanas nepilnībām. Likums par kooperatīviem vienādos apstākļos ir nostādījis gan tos ko-

operatīvus, kas nodarbojas ar cilvēku labklājības patiesu uzlabošanu, gan tos, kuru darbība pamatojas uz spekulatīvām metodēm. Šis jukums ir jāpārskata, jo tas ir pārsteidzīgs un nepārdomāts. Atbalsts jāsniedz kooperatīviem, kuri ražo lauksaimniecības produkciju un kooperatīviem, kas veic darbus iedzīvotāju pakalpojumu sfērā. Ir jāaizliedz kooperatīviem pārstrādāt valsts produkciju savā un pēdējo pārdot par divkārtšām, trīskārtšām cenām.

— Kāda ir jūsu attieksme pret Tautas fronti un Interfronti?

— Šis organizācijas ir radušās tāpēc, ka republikas vadība nespēja vest tautu uz pārbūvi. Konkrēti — tā radās Tautas fronte. Bet pašā sākumā TF ieguva nacionālu nokrāsu, kas neizbēgami radīja tai alternatīvu kustību. Nodibinājās Interfronte. Būtu ļoti labi, ja šīs abas organizācijas apvienotu savus centienus cīņā pret birokrātijū un korupciju. Interfronte tam ir gatava, bet Tautas fronte nesaprotamu iemeslu dēļ neiet uz tāda veida apvienošanu. Tādējādi palielinās nacionāla šķelšanās. Es, kā valsts cilvēks, esmu vienā frontē. Tā ir padomju vara. Domāju, ka tajā apvienosies visas sabiedriskās organizācijas. Un te mums palīdzēs PSRS tautas deputātu vēlēšanas.

Pierakstīja O. KRJUČEKS

Cilvēks, kurš nelieto skaļas frāzes

Sabiedrībā ir nostiprinājies uzskats, ka visi, kas atrodas Agrorūpnieciskās komitejas lielajā ēkā, ir tikai funkcionāri, kuri šobrīd uztraucas par to, kā saglabāt savu krēslu, kaut gan paradoksālo situāciju, kad pārvalde nevis vada, bet birokrātija lauksaimniecības attīstību, radīja pati Agrorūpnieciskās komitejas izbūves sistēma, kuras rezultātā pat domājot un spējot cilvēkiem nebija iespējams kaut ko mainīt. Viens no tādējiem ir deputāta kandidāts Dainis Gēģers.

Lai par ko viņš nebūtu strādājis, nekad nav bijis pasīvs vērotājs. Dainis Gēģers ir viens no tiem republikas lauksaimniecības vadītājiem, kuri cīnās pret centralizēto plānošanu, sarežģīto uzskaites sistēmu, iestājas par saimniecisko patstāvību visos tās posmos. Viņš bija arī viens no tiem, kas iestājās pret augstsprieguma līnijas celtniecību Latvijā.

Daina Gēģera vadībā tika izstrādāta programma «Par reģionālo mašīnu sistēmu un tās nodrošināšanu», kas deva iespēju iesaistīt republikas rūpniecisko potenciālu lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības mehanizācijā, tādēļ mēs pašī ražosim un varēsim iegādāties republikai tik ļoti nepieciešamos mazās mehanizācijas līdzekļus, zirgvilkmes in-

ventāru un aizjūgu piederumus.

Tikai nedaudzi zina, kāda cīņa viņam jāizcīna ar centru un republikā, lai varētu tehniskās apkalpošanas sistēmu izveidot atbilstoši Latvijas lauku saimniecību interesēm.

Dainis Gēģers ir pieradis darbam pieļiet radošī. Par to liecina kaut vai tas fakts, ka pirms viņš sāka izstrādāt jauno Agrorūpniecības komitejas vadības struktūru, viņš izstudēja Zviedrijas, Francijas, Čehoslovākijas un VDR pieredzi.

Republikā par Daina Gēģera paveikto zina maz, tādēļ, ka viņš nav no tiem cilvēkiem, kas lieto skaļas frāzes un labprāt stāsta par sevi.

Daina Gēģera aizraušanās ir darbs, un šai ziņā viņš uzskata sevi par laimīgu cilvēku. Uz ministra krēslu viņš nav gājis tik ļoti mums visiem pierasto tradicionālo ceļu. Viņš nekad nav strādājis komjaunatnes, partijas, padomju darbā, bet gan bijis atslēdznieks, metālnātsvirpotājs, traktorists, kombainieris, inženieris, Lauktehnikas pārvaldnieks, Agrorūpnieciskās komitejas priekšsēdētāja vietnieks, un, tādēļ viņam vienmēr ir tuvs vienkāršais darba darītājs.

Dainis Gēģers ir dzimis daudz bērnu ģimenē, jau pīecu gadu vecumā zaudēja tēvu, un ceļš, ko viņš ir veicis, nav bijis no viegl-

lajiem. Bet tas iemācīja cīnīties un visu panākt ar godīgu darbu.

Pēc tehnikuma beigšanas Dainis Gēģers neklātē turpināja mācīties Rīgas Politehniskajā institūtā, pēc tam neklātē pabeidza aspirantūru un ieguva tehnisko zinātņu kandidāta grādu.

Dzīves grūtības ir iemācījušas viņu saprast cilvēku prieku, bēdas un sāpes. Tādēļ nav brīnums, ka viņa uzmanības centrā ir arī mūsu republikas bērnu nāmī. Pēc Gēģera iniciatīvas tika atrisināts jautājums par bērnu namu apgādes uzlabošanu.

Dainis Gēģeram piemīt apbrīnojama prasme strādāt un saprasties ar cilvēkiem, dramatiskos brīžos saglabāt mieru un vadīties tikai no loģiskām likumsakarībām.

Lauksaimniecība republikā ir nonākusi krīzes stāvoklī, un par to nav jāpārlecina neviens, bet no tās attīstības ir atkarīga visa mūsu labklājība. Daudzas mūsu samilzušas lauksaimniecības problēmas ir jārisina Savienības līmenī. Tādēļ aicinām balsot par PSRS tautas deputāta kandidātu Daini Gēģeru, jo ka deputāts viņš spētu izdarīt daudz vairāk mūsu lauksaimniecības atveseļošanā.

J. SNEPSTS, J. KUPRIS, deputāta kandidāta uzticības personas

Aiz muguras paliek līdzeni tīrumi

Aleksandrs Fjodorovs (attēlā) ilgus gadus kolhoza «Nākotne» strādā par traktoristu. Viņš ir PSKP biedrs, ar savu darbu un uzvedību godam attaisno komunistu vārdu, visu laiku ir viens no labākajiem mehanizatoriem saimniecībā. Pavasara sējā Aleksandrs Fjodorovs ar kāpurķēžu traktoru DT-75 no rīta līdz vēlam vakaram kultivēja augsni, dienas uzdevumus ievērojami pārsniedzot. Viņa darbu raksturoja ļoti sastrādāti un gludi tīrumi. Ja vajag, Aleksandrs Fjodorovs pārsēžas uz rīentraktora un strādā tikpat nevalnojami.

Tādi cilvēki kā Aleksandrs Fjodorovs ir kolhoza «Nākotne» zeļa fonda. Ar viņu kolektīvs lepojas.

J. AIZKALNA teksts, J. SILICKA foto

Aicinu balsot par Alfrēdu Čepāni

Izlasot laikraksta «Leņina Karogs» šī gada 6. maija numurā vēstulu kopu «Domas par deputāta kandidātu», pārņēmu izbrīns...

Pilsonis Grigorjevs no Līvāniem raksta, ka viņš šauboties, vai A. Čepānis, kļuvis deputāts, spēš ko palīdzēt mūsu rajonam. Jo dzīvo tāju Rīgā, vienmēr aizņemts augstā amatā. Un — vai vispār viņš spēšot aizstāvēt republikas intereses valsts parlamentā. Jājautā: kā tad intereses A. Čepānis aizstāvēs, ja ne republikas, jo viņš taču ir valdības loceklis? Ja jau Čepānis to nespēs, tad kurš spēš?

Ja jau viņu iecēla par Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieku, tad tie, kuri to darīja, droši vien, zināja, kas ir spējīgs un kas nav. Mums nav vajadzīgs deputāts tikai rokās pacelšanai balsošanas laikā, bet gan tāds, kurš var sek-

mīgi risināt republikā sasāpējušos jautājumus. Gan ekonomikā, gan ekoloģijā, gan politikā. Manā skatījumā tieši tāds ir Alfrēds Čepānis.

Grigorjevs pārmet, ka A. Čepānis, būdams partijas Priēļu rajona komitejas pirmais sekretārs, nav pārdalījis fondus un līdzekļus par labu Līvāniem. Bet es gribu jautāt: kāpēc tikai Līvāniem par labu? Kāpēc ne visam rajonam? Un vēl. Vai var nosaukt kaut vienu pirmo sekretāru, kurš pirms un pēc A. Čepāņa mūsu rajona labā būtu izdarījis vairāk nekā viņš?

Tāpēc aicinu visus vēlētajus (gan prielīešus, gan līvāniešus) rīt, atkārtotu vēlēšanu dienā, nodot savas balsis par Alfrēdu Čepāni.

A. PAEGLE

Priēļos

Atklāta vēstule vēlētajiem

Cienījamie prielīeši! Es pateicos par man doto iespēju tikties ar vēlētajiem un aizstāvēt manu priekšvēlēšanu programmu, kas vienlaicīgi ir arī Latvijas Nacionālās neatkarības kustības programma, jo es esmu viens no tās autoriem.

Tikšanās reizēs ar vēlētajiem es jutu, ka tauta mūs saprot un pamatā atbalsta, un ne tikai latvieši, bet arī citas tautības. Tas vieš pārliecību, ka rudenī, vēlot tautas deputātus Latvijai, jūs balsosiet par LNNK pārstāvi. Es

pateicos arī tiem, kuri man uzdeva asus un reizēm pat manas tēzes kategoriski noraidošu jautājumus. Bet tā kā mūsu diskusiju beigās mēs parasti sapratām viens otru, tas rada pārliecību par šādu atklātu dialogu nepieciešamību un mūsu iespējamo vienotību Latvijai kardinaļos jautājumos.

Mūsu Latvijas vēsture, manuprāt, gan tālā pagātnē, gan šodien pārliecinoši pierāda, ka gadījumos, kad mēs bijām vienoti, mūsu tautas uzvarēja. Tā bija

gan 1919. gada 22. jūnijā (varoņu piemīņas diena), kad Ziemeļlatvijas armija vienotībā ar Igaunijas armiju pie Cēsīm sagrāva vācu armiju un faktiski ievadīja atbrīvošanās cīņu uzvaras gājēnu. Tā bija arī nupat (26. martā), kad vēlēšanu pirmajā kārtā mēs vienoti ievēlējām par deputātiem galvenokārt tos kandidātus, par kuriem balsoja tautas vairākums. Tā vienoti mums jābalso arī šajā kārtā (14. maijā), tas ir — atkārtotajā vēlēšanās.

709. Daugavpils teritoriālajā vēlēšanu apgabalā mēs, deputāta kandidāti, esam reģistrēti seši. Es aicinu jūs, prielīešus, — visu tautību vēlētajus, būt vienotiem! Nesadaliet savas balsis mūsu — daudzu deputāta kandidātu starpā, balsojiet par vienu! Citādi vēlēšanas atkal var tikt pārceltas vai arī tajās var uzvarēt kandidāts, par kuru nebūt nav vēlētajū vairākums.

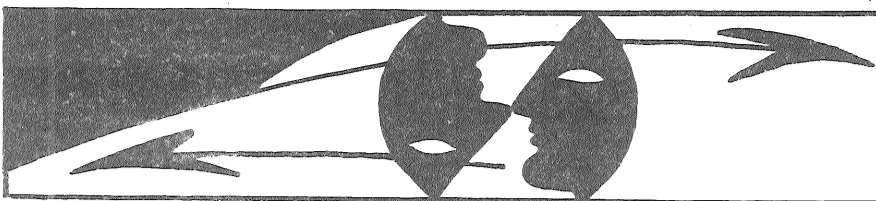
Es pakļauju savas kustības (LNNK) intereses Latvijas interesēm, es pakļauju savas tautas

nacionālās intereses internacionālajām interesēm, un es, latvietis, LNNK un LTF biedrs, vienotības un Latvijas nākotnes vārdā aicinu 709. Daugavpils teritoriālajā vēlēšanu apgabalā balsot par vienu tautas deputātu kandidātu — es aicinu jūs balsot par baltkrīevu, PSKP biedru ALFRĒDU ČEPĀNI.

Tā būs mūsu — visu Latvijas tautu vienotība, mūsu pretspars tumsas spēkiem.

Pārliecībā par mūsu vienotības kārtējo uzvaru — IMANTS GEIDĀNS.

Jūsu deputāta kandidāts 709. Daugavpils teritoriālajā vēlēšanu apgabalā

ES UN MANS LAIKS

VĒSTURE ir mūsu pagātne, kas jāsaista ar tagadni. Ko es zinu par Latvijas un savas dzimtas vietas vēsturi? Gandrīz visu, ko mums sniedz vēstures mācību stundās. Skola tomēr daudz dod. Mums ir kolosāla vēstures skolotāja, kas ir īsts vēsturnieks un vāc materiālus no visiem iespējamajiem avotiem.

Katram cilvēkam ir sava pagātne, savi senči un radi. Es izzinu savu pagātni. Īpaši svarīgi man ir uzzināt, kas noticis ar mani un priekštečiem konkrētās vēsturiskajās situācijās. Stundās, lai nu kāda, bet tiek pasniegta «sausā» vēsture ar faktiem un mūsdienīgām emocijām, bet tā vēsture, ko uzzinu no mātes, tēva vai radiem — «ā istā», kurā darbojas ne tikai kaut kādi uzvārdi, bet reāli cilvēki, mani senči. Tikai tad var apjaust mūsu pagātnes traģiskumu, ja zini, ka uz Sibīriju aizvests tavs, tieši tavs vectēvs, bet nevis tik un tik tūkstoši cilvēku. Ieklausos arī citu cilvēku atmiņās.

Bet, ja vajadzētu likt eksāmenu vēsturē, tomēr iezubrītu tos pašus sausus faktus un uzvārdus».

ZITA

ŠODIEN Latvijas vēsturi skolā tiek piešķirta īpaša nozīme. Šis priekšmets kļūst aizvien interesantāks, jo mēs paši esam spiesti meklēt papildus informāciju no preses, televīzijas, radio pārraidēm. Pašlaik dzīvojot Latvijā un nezināt, neinteresēties par savas republikas vēsturi nav iespējams. Mēs paši sākam apzināties, ka tas ir nepieciešami, pat obligāti. Vismaz es pati pie tādas atziņas jau nonācu. Skolas loma vēstures izziņāšanā ir ļoti liela, jo tieši vēstures stundas manī modināja interesi par Latvijas likteņiem, cilvēkiem, kuriem bijusi īpaša nozīme republikas vēstures attīstībā. Par to jāpateicas mūsu vēstures skolotājam A. Livdānei. Viņa ar neizsakāmu enerģiju un milzīgu materiālu klāstu spēja mūs ieinteresēt».

INGA

KO gan es zinu par savu dzimto novadu? Diemžēl atziņš, ne pārāk daudz. Laikam vairāk gan zinu par Rudzītiem, jo mācos Rudzītu vidusskolas 10. klasē.

Mana dzimta puse ir «Silu kalns». Jau pats nosaukums saistās ar kaut ko interesantu un patīkamu. Es pat vēlētos piedalīties dažādos pētījumos un pat ekspedīcijās, lai vairāk uzzinātu par dzimto pusi.

Netālu no mums dzīvo cilvēki, kuri bijuši tālajā, aukstajā Sibīrijā. Esmu dzirdējusi, kā viņiem tur klājās, un acis tad parasti ležogas asaras, negribas neiztāties klausīties. Bet tā bija dzīve. Sūra, skarba, kas nemaz neželēja cilvēku.

Ar lielu interesi esmu ieklausījusies, kāda bijusi mūsu sādza agrāk. Pārļaižu acis visapkārt un neticu, ka tiešām tā bijis. Es pati ļoti vēlētu atgriezties tajos vecajos, labajos laikos un pa-

Vēsture — tā

ir patiesība

Vairākās rajona vidusskolās 10.—11. klašu skolēniem uzdevu vienus un tos pašus jautājumus — par Latvijai liktīgo gadu, datumu un cilvēku, par Latvijas un savas mazās, konkrētās dzimtas vietas vēstures zināšanām, par informācijas avotiem un spēju (vai nespēju) šai informācijā orientēties. Par to, vai šīs zināšanas šobrīd vispār nepieciešamas, un kāda loma to apgūvē ir skolai? Kādas pārdomas drīzajos absolventos izraisa iespējamā eksāminācija vēsturē utt.?

Uz šiem jautājumiem saņemtās atbildes — pārdomas, vēstules izrādījās visai li dzīgas, bet tāpēc ne mazāk interesantas. Ieskatīsimies tajās.

dzīvot kaut vienu dienu pie saviem vecvectēviem...».

RUTA

LATVIJAS vēsturi es izzinu un informāciju visvairāk iegūstu no laikrakstiem, žurnāliem.

Katram cilvēkam ir jāzina tās vietas vēsture, kur viņš dzīvo, no kurienes ir nācis. Vēl pagājušajā gadā es zināju pavisam maz. Tikai to daļu, kas bija mācību grāmatā. Bet par visām represijām, kas notika mūsu republikā visvairāk informācijas es ieguvu aizvadītajā vasarā. Vēl vakar dzirdēju pa radio to cilvēku atmiņās, kas tika izsūtīti. Grūti klausīties, ka izsūtīja arī tādus cilvēkus, kuri paši nevarēja pārvietoties. Agrāk — kad lasīju sausus gadu skaitļus mācību grāmatā, Latvijas vēsture nemanī neinteresēja. Tagad domāju, ka nevar būt tāda cilvēka, kas nezina savas tautas vēsturi. Nezinot tautas vēsturi, nevar vispār piedalīties šodienas pārskatījumos».

LĀSMA

KĀTRU gadu 11. klašu skolēni kārto eksāmenu vēsturē. Pagājušajā gadā izņēmuma veidā bija noklausīšanās kurss. Šogad, manuprāt, ir jābūt vairāk sagatavotiem, lai kārtoātu šo eksāmenu. Grūtības sagādās tas, ka eksāmens notiks rakstiski. Grūti būs, ja pēkšņi pirms eksāmena tev jāpārņems «lampu drudzis». Tu ienāc pārbaudes telpā, kur tev jāņem «barģi» skolotāji, tu paņem lāpu, apsēdies pie galda un gribi rakstīt, bet domas nāk stīvas, samocītas.

Vispār tajā eksāmenā mani zināmā mērā apmierina tieši tas, ka skolēniem var būt pašiem sava viedoklis kādā noteiktā vēstures

jautājumā. Skolēniem būs vairāk tiesību nekā iepriekšējos gados, kad bieži jārūnā tā, kā liekas pareizāk skolotājam. Protams, iegūstot šādu «runas brīvību», skolēnam jāapzinās, ka viņa spriedumiem jābūt argumentētiem, jāpamatojas uz vēstures faktu materiāliem.

Tāču es labāk gribētu, lai katram skolēnam, kurš izvēlēties kārto eksāmenu vēsturē, būtu dota iespēja uzrakstīt, piemēram, referātu par atsevišķu notikumu vēsturē. Eksāmena laikā skolēns varētu atbildēt uz atsevišķiem jautājumiem, kurus uzdod eksāminatori».

AINA

PAR Latvijas vēsturi es zinu pietiekami daudz, lai izprastu tās dzīvi, bet par dzimtas vietas vēsturi es nezinu neko, kaut gan tā ir maza daļa no Latvijas, no Latgales.

Pēc vecmāmas stāstiem zinu tikai, ka viņa ir strādājusi pie saimniekiem un pelnījusi naudu ģimenei...».

INARA

SĀVA novada vēsturi es zinu, taču ne pietiekoši. Par to man ir stāstījuši mani vecāki, apkārtējie cilvēki.

Domāju, ka mani mazākie biedri vēsturi zinās vairāk un tiešāk, jo beidzot tiek celta skola, kura 1978. gadā, B. Kubu līnā uzstājot, tika slēgta. Ceru, ka šī skola apkopos novada vēsturi, tos materiālus, kuri ir sakrāti un šo darbu arī turpinās. (Mans dzimtais novads ir Vārķavas ciema teritorijā.)

Latvijas vēsturi šobrīd es uzzinu no publikācijām, no vēstures stundām. Taču zināma daļa informācijas ienāk no tiešajiem lieciniekiem, no vecākiem un vecvecākiem. Šīs zināšanas man ļoti nepieciešamas, jo bez pagātnes taču nevar būt nākotnes.

Kad visa informācija nāca gaismā, tad gan bija liela neziņa, jo nespēju noticēt, taču tagad šajā informācijā spēju orientēties.

Lai gan eksāmens vēsturē un sabiedrības mācībā ir atjaunots, tomēr šogad es vēl izdarītu izņēmumu, jo vēl jau šī savāktā informācija būtu jāapkopo un jāizdod grāmatā. Ne jau visiem ir pacietība un varēšana «raksties» publikācijās un konspektēt tās. Būtu prātīgāk, ja vēsturē arī šogad būtu tikai pārrunas».

RUDITE

PAR Latvijas vēsturi uzzinu no vēstures stundām skolā un no laikrakstiem. Tomēr

jāsaka, ka šīs zināšanas nav diez cik stabilas, jo nav tomēr iespējas aptvert visu to informācijas lērumu, kas tā uzreiz gāžas mums virsū. Ar katru brīdi rodas arvien jauni fakti (kuri nereti noliedz bijušos), jaunas versijas.

Latvijas vēsturi zinu pat vairāk nekā savas dzimtas vietas un novada vēsturi. Grūti pat pateikt, kas pie tā vainīgs — informācijas trūkums vai pašas neieinteresētība.

Domāju, lai kādu tautību mēs katrs nepārstāvētu, ir tomēr jāzina, no kurienes esi cēlies, kādi ir tavas tautas centieni. Un, ja mēs nezināsim kaut pašu svarīgāko no vēstures, tad lieki būs kāpt tribīnēs un saukt saukļus, kas attiecas uz mums, uz Latviju. Tieši vēsture ir tas, uz ko mēs šodien varam orientēties, par ko arī nākas palauzīt galvu.

Vēstures eksāmens manī neizraisa optimizmu. Domāju, ka, noliekot šo eksāmenu, man vienlaigi nebūs stabilāku zināšanu par bijušajām. Vispār skolas loma vēstures apgūšanā ir diezgan liela, tikai man nepatīk tas, ka par vēsturi katrā laikā tika runāts tas, kas bija vajadzīgs. Agrāk nosodīja to, par ko tagad cīnās, šodien šausminās par to, ko agrāk sumināja...».

GUNTA

MAN ir zināmi tādi Latvijas vēstures momenti, kas ir izklāstīti Latvijas vēstures mācību grāmatā, periodiskajā presē, brošūrā par Priellēm un Priellu rajonu, grāmatā «Latvija laikmetu griežos». Daudz dziļākas zināšanas man ir par mūsu pilsētas un rajona vēsturi, jo, gatavojoties skolas un rajona pasākumiem par šo tēmu, man bija jāizpēta šie materiāli.

Protams, katram cilvēkam ir nepieciešamas zināšanas par savu novada vēsturi.

1917. un 1940. gadā Latvijai ir liktenīgi. Par to tagad ir daudz materiālu periodiskajos izdevumos. 1917. gada Oktobra sociālistiskā revolūcija deva Latvijai valsts tiesības. 1940. gads deva Latvijai iespēju dzīvot PSRS tautu draudzīgā saimē. Par šo gadu izcilākajiem cilvēkiem varētu nosaukt P. Stučku, V. Lāci, J. Kalnbērziņu un citus. Informāciju nemu no periodiskajiem izdevumiem, televīzijas pārraidēm.

Eksāmens ir apsvēcams, jo šīs zināšanas man nodēres dzīvē, manā nākamajā profesijā.

Skolai, manuprāt, ir svarīga loma vēstures zināšanu apgūvē kā tagad, tā arī agrāk. Konsek-

ventu pamatinformāciju mēs saņemam mācību stundās».

OLGA

JAU būtu jāliek eksāmens vēsturē, tad, protams, es arī liktu. Tas varbūt arī labi, jo mēs vairāk uzzinātu tieši par Latviju. Jo tagad mēs zinām maz, piemēram, par Latviju kara gados. Lai kaut ko uzzinātu, mums ir jālasa avīzes, jāseko notikumiem. Es varu pateikties savai vēstures skolotājai, jo viņa mums stundās stāsta gandrīz tikai no avīžu materiāliem. Mēs arī paši līdz ar to sākam vairāk interesēties, jo tas taču ir ļoti interesanti — uzzināt Latvijas vēstures patiesību. Kaut gan pirms eksāmena daudzus materiālus vajadzētu meklēt avīzēs, tomēr man tas sagādātu prieku.

Kaut gan eksāmens nav obligāts, nolēmu to kārtot pie izvēles eksāmeniem, jo tā es vairāk uzzināšu par vēstures notikumiem».

SANDRA

SAVAS tautas vēsture mani izraisīja interesi jau ļoti agrā bērnībā. Tad vēl nezināju, kas ir Ulmanis un mums pierastais teiciens — «Latvijas laiki». No vecākiem un citiem tuviem cilvēkiem pirmoreiz dzirdēju vārdus — «Stalīns», «Izvešana», «Sibīrijas trimda» un tamlīdzīgi. Tikai pēc pāris gadiem man bija iespēja visu uzzināt, pateicoties cilvēkiem, kas reiz pabijuši «Sibīrijas kūrortos». Kopš tā laika vārds «Stalīns» un ar to saistītie jēdzieni manī iedvēš sausias.

Ļoti labi atceros mammas stāstīto, kā vietējie kārtības sargi iebrukuši mājā, izvadījuši visas pašobeles un, redzēdami, ka nekādas bagātības nav, devušies uz kūti, rūvuši no tās aitas, aiz galvām turēdami. Nekādā zēlsirdība nebijusi arī no meža bandītu puses. Tie arī būtu aplaktējuši visus lopus, ja citi to neizdarītu pirmie. Šādas pēckara ainas raksturīgas ne vien mūsu novadam, bet visām Baltijas republikām.

Faktus un notikumus var sagrozīt, noklusēt, ievirzīt «pareizā gultnē», bet patiesību nevienam nav izdevies noslēpt, jo šī patiesība ir mūsu liktenis, mūsu vēsture».

DACE

ES uzskatu, ka vēsturi zinu ļoti maz. Kaut arī šī informācija pašlaik ir diezgan liela, tomēr tā nāk kā lāvina un nevar uz visu noreagēt. Varbūt pat ļoti daudzi fakti paliek nemanīti. Šīs zināšanas ir ļoti nepieciešamas. Katram jāzina savas tautas vēsture. Lai gan daudzi fakti nav tik spoži, kā varētu par tiem rīkot diskusijas, tomēr jāpārvar visi aizspriedumi.

Mums ir paveicies ar vēstures skolotāju — A. Livdāni, jo viņa cenšas mums dot faktus tādus, kādi tie ir bijuši bez īpašas izskaidrošanas.

Eksāmenu es tomēr kārtošu, bet lielākas bailes ir no iestātesāmas vēstures. Ja nu komisiļā gadās galīgi stagnāti? Un zināšanas vērtē pēc grāmatas, kuras mums nav?»

VINETA

ES domāju, ka katram cilvēkam ir jāapzinās savas saknes. Ir jāuzdod sev jautājums: «No kurienes es nāku?». Tad tikai varēsīm atbildēt, uz kuriem mēs iesim.

Mani pārsteidz latviešu spēks, izturība un uzticība savai Latvijai. Katrs koks savus spēkus gūst no saknēm, kas stipri turas zemē. Tāpat arī latviešu tautai jāzina sava pagātne, lai smeltos spēkus, lai mantotu izturību šīs dienas cīņās: par latviešu valodu — kā valsts valodu, par ekoloģiju.

Ja latvieši izdzīvoja Sibīrijas zemēs, tad ir jāprietiek spēka, lai latvieši pastāvētu mazajā Latvijā visu laiku».

ANITA

Lappusi sagatavoja S. JOKSTE
P. BERNĀNA foto

